

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Białymstoku**

Białystok, dnia 12 sierpnia 2011 r.

**Pani
Grażyna Żyła-Pietkiewicz
Podlaski Wojewódzki
Inspektor Ochrony Środowiska**

LBI-4101-02-02/2011
P/11/121

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku skontrolowała w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Białymstoku („Inspektoracie”) realizację zadań dotyczących miejsc przechowywania przeterminowanych środków ochrony roślin (mogilników) i ich likwidacji.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokole podpisanym 14 lipca 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuje niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Inspektoratu związaną z monitoringiem stanu mogilników i miejsc po ich likwidacji.

1. Według danych Inspektoratu, na początek 2009 r. na terenie województwa podlaskiego znajdowały się trzy mogilniki² oraz pięć miejsc po obiektach zlikwidowanych w latach 2001-2005³. W wyniku prac poszukiwawczo-inwentaryzacyjnych przeprowadzonych w IV kwartale 2009 roku przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Białymstoku („RDOŚ”), zidentyfikowane zostały dwa kolejne mogilniki, w Majdanie i Rybołach.

Po otrzymaniu wyników tych prac, Inspektorat zweryfikował dane dotyczące ilości przeterminowanych środków ochrony roślin zdeponowanych w pięciu istniejących

---

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² obiekty istniejące: Baciuty, Folwarki Tylwickie i Łapy, w których zdeponowano łącznie ok. 8,4 Mg przeterminowanych środków ochrony roślin

³ obiekty zlikwidowane: Dębniaki-Zbójna, Wąsosz, Anusin, Słochy Annopolskie i Bielany, z których usunięto łącznie 431,6 Mg przeterminowanych środków ochrony roślin wraz z opakowaniami,

mogilnikach (wraz z opakowaniami ok. 18,88 Mg) oraz określił masę dodatkowych odpadów wymagających usunięcia przy ich likwidacji - na 16,4 Mg skażonego gruzu i ok. 132,2 Mg skażonej ziemi.

2. Inspektorat rzetelnie nadzorował likwidację pięciu mogilników w latach 2001-2005. Dokonano oceny tego procesu (zakończonego likwidacją w województwie podlaskim 95,8% przeterminowanych środków ochrony roślin wraz z opakowaniami - 431,6 Mg z ogółem 450,5 Mg) oraz monitorowano, zgodnie z potrzebami wynikającymi ze stanu obiektów miejsca po likwidacji mogilników:

- prowadzono badania wód podziemnych na obecność pestycydów we wszystkich trzech miejscach po zlikwidowanych mogilnikach, w których zostały założone piezometry. Dotyczyło to:
  - obiektu w Zbójnej-Dębni zlikwidowanego w 2005 roku, gdzie z dziewięciu piezometrów, studni kopanej w Dębnikach i stawu zlokalizowanego w okolicy mogilników, badano próbki wody w latach 2006-2009,
  - obiektu w Wąsoszu zlikwidowanego w 2001 roku, gdzie z trzech piezometrów, najbliższej studni kopalnej i naturalnego źródła, badano próbki wody w latach 2001-2005⁴,
  - obiektu w Słochach Annopolskich zlikwidowanego w 2001 roku, gdzie z jedyne piezometru badano próbki wody w latach 2007-2009.

Wyniki badań nie wskazywały na tych obiektach zanieczyszczenia wód podziemnych pestycydami i innych zagrożeń dla środowiska,

- w latach 2007-2010 kontrolowano obiekt w Anusinie po mogilniku zlikwidowanym w latach 2001-2003⁵, w tym w 2009 roku pobrano próbki wody z najbliższej studni kopalnej oraz zalecono naprawę uszkodzonego wejścia do obiektu⁶. Wyniki badań nie wykazały zanieczyszczenia wody pestycydami, a naprawę wejścia do obiektu potwierdzono podczas wizji lokalnej w 2010 roku,
- w 2007 roku skontrolowano obiekt w Bielanach po mogilniku zlikwidowanym w 2005 roku⁷. Nie stwierdzono zagrożeń dla środowiska i potrzeby dalszego monitorowania tego obiektu.

---

⁴ w 2005 roku stwierdzono brak możliwości pobierania próbek wody z piezometrów z uwagi na obniżenie poziomu wód i pobrano próbki ze studni kopalnej i naturalnego źródła

⁵ gdzie z uwagi na niski poziom występowania wód gruntowych (ponad 20 metrów) nie założono piezometrów

⁶ zlikwidowany mogilnik mieścił się w bunkrze z okresu II wojny światowej

⁷ był to magazyn naziemny (schron kolejowy), z którego wywieziono i zutylizowano psor, a obiekt oczyszczono i zabezpieczono

Przeprowadzone przez Inspektorat (w trakcie niniejszej kontroli NIK) kontrole dwóch miejsc po zlikwidowanych mogiłnikach w Anusinie i Słochach Annopolskich, wykazały prawidłowe zabezpieczenie obiektów.

3. WIOŚ sprawdzał stan zabezpieczeń i zagrożeń dla środowiska mogiłników pozostających do likwidacji i interesował się działaniami ich właścicieli podejmowanymi w celu likwidacji tych obiektów. Pierwsze kontrole na trzech najwcześniej rozpoznanych mogiłnikach (Baciuły, Folwarki Tylwickie i Łapy) były prowadzone co najmniej od 1995 roku, a:

- w II kwartale 2010 roku przeprowadzono kontrole sprawdzające mogiłników w Baciutach i Łapach (o największej zawartości przeterminowanych środków ochrony roślin wg danych Inspektoratu). Nie stwierdzono naruszeń i nieprawidłowości, poza uszkodzoną pokrywą mogiłnika w Łapach, która po kontroli została uszczelniona,
- przeprowadzono (w trakcie kontroli NIK) kontrole mogiłników w Folwarkach Tylwickich, Łapach i Majdanie. Stwierdzono prawidłowe zabezpieczenie tych obiektów,

W świetle danych Inspektoratu nie było zagrożeń dla środowiska, a właściciele obiektów byli zainteresowani likwidacją tych obiektów. Barięą były środki finansowe.

* * *

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia przysługuje Pani Inspektor prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen i uwag zawartych w tym wystąpieniu.

p.o. DYREKTORA DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli
w Białymstoku
Barbara Chilińska